

Rev. Richard Rogan 10-18 St. Cyril Church 62 St. Mark's Place New York, N.Y. 10003

AMERICAN FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

DRUŠTVENI IMENIK

Veliko posameznih društev ima v našem listu seznam svojih uradnikov, čas in kraj sej. Te sezname priobčujemo po enkrat na mesec skozi vse leto proti plačilu \$12.

Društvom, ki imajo mesečni oglaš v tem seznamu, objavljamo brezplačno tudi vabila za seje, pobiranje asementa in druge kratke vesti. Dobijo torej za \$12 dosti koristnega.

Vsem društvom priporočamo, da na letnih sejah odobri letni oglaš v imeniku društev Ameriške Domovine in si s tem zagotove tudi priložnost za brezplačno objavo društvenih vesti in novic.

Atomski odbor NATO

Pretekli teden so vojni ministri 9 članic NATO na sestanku v Parizu ustanovili posebni odbor za obravnavo atomske oborožitve NATO.

PARIZ, Fr. — Pretekli teden so se sestali na sejo vojni ministri NATO — bilo jih je le deset, francoskega ni bilo. Seja je dejansko odobrila to, kar je bilo sklenjeno že na posvetovanjih, ki so trajala cele mesece. Odobrila je nov "atomski odbor", ki naj rešuje vse zadeve, ki se tičejo atomske obrambe dežel NATO. Odbor ima tri pododbo-re, v vsakem pododboru je po pet članov.

Najvažnejši med njimi je pododbor za atomsko planiranje. V tem odboru so zastopniki Amerike, Anglije, Nemčije, Italije in Turčije. Nemčija je po tej poti dobila vpliv na rabo atomskega orožja v okviru NATO. Francije ni v nobenem odboru, a ravno odborom načelno ne nasprotuje. Stoji namreč na stališču, da ima v svetu NATO veto pravico in da lahko tam obstruira vsak sklep atomskega odbora.

V dobrih 14 dnevih bo seja vseh vojnih ministrov NATO, tam bo generalni tajnik NATO, italijanski diplomat Manlio Brosio, poročal o ustanovitvi novega atomskega odbora. Ne vedo, ali se bo francoski vojni minister seje udeležil ali ne.

Na seji je naš federalni tajnik za narodno obrambo McNamara dal zanimive podatke o naših zalogah atomskega orožja v Evropi. Izjavil je, da se nahaja tam 5,000 strateških atomskih glav in ravno toliko taktičnih, torej vsega skupaj 10,000. Temu številu bo v prihodnjih mesecih dodano še 2,000 atomskih glav. Atomske glave so vse pod ameriško kontrolo, namenjene so pa za bombe na bombnikih, za rakete na kratke in srednje daljave, za raketne lovce in za atomsko artilerijo.

Sežgala se je, ker je zaradi goljufije izgubila \$15,000

TAMPA, Fla. — Mrs. Mary Heley, 47 let stara žena, se je polila preteklo soboto s petrolejem in se zažgala, ker je bila ogoljufana za \$15,000. Včeraj je umrla, ker je bila opečena po 9 desetinah telesa, ko je policaj v bližini pogasil njeno obleko in so jo odpeljali v bolnico.

Vremenski prerok pravi:

Oblačno in hladno z naletavanjem snega. Najvišja temperatura 29.

Še več čet v Vietnam

Trenutno je v Vietnamu že preko 160,000 ameriških vojakov, vendar prosijo tamkajšnji vojaški vodniki še za večje število novih enot.

SAIGON, J. Viet. — Ko je obrambni tajnik McNamara pregledoval včeraj položaj v Južnem Vietnamu, je tekom svojega obiska v An Khe, kjer je glavno oporišče 1. konjeniške divizije, dejal, da bodo Združene države organizirale še več takih divizij, ki bodo po vsej verjetnosti poslane v Vietnam. McNamara je med drugim rekel naravnost: To bo dolga vojna!

Isto stališče zastopa tudi gen. Westmoreland, vrhovni poveljnik ameriških čet v Južnem Vietnamu. Ta in njegovi sodelavci so povedali obrambnemu tajniku, da potrebujejo za uspešen boj proti rdečim, katerim so se v zadnjem času pridružile tri divizije redne armade Severnega Vietnam, nove ameriške borbene enote. Del teh je že na poti, sledile mu bodo druge, ko bodo organizirane in izvežbane nove enote. Sodijo, da bo število ameriških čet še pred koncem leta doseglo 200,000 mož, nato pa rastle brez prestanka na vsaj 250,000. Od sedanjega števila jih je v dejanski borbi le okoli 75,000, vse ostale so zaposlene pri organizaciji oporišč, njihovem varovanju, pri oskrbi in drugih pripravah.

Obrambnega tajnika McNamara je na obisku v Južni Vietnam spremljal gen. E. Wheeler, načelnik skupnih stanov ameriških oboroženih sil.

Tudi predsednik Marcos za filipinske čete v Vietnamu

MANILA, Filip. — Ze prejšnji filipinski predsednik Macapagal je dobil od kongresa pooblastilo, da lahko pošlje 2,000 filipinskih čet v Vietnam. Sedaj je novi predsednik izjavil na tiskovni konferenci, da bo sklep tudi izvršil.

Čete, ki bodo šle na vojsko v Vietnam, bodo pa oborožene po naši narodni obrambi; verjetno bo Amerika nosila tudi vse ostale stroške te ekspedicije. Marcos ni povedal, kdaj bodo filipinske čete pripravljene za odhod.

Jutri bodo začeli voziti begunce z rdeče Kube

WASHINGTON, D.C. — Jutri bodo začeli z letali prevažati iz Castrovega raja na Kubi v Združene države one Kubance, ki so si izbrali svobodo v Združenih državah in jim je Castro dovolil izselitev sem. Koliko bo teh beguncev, je trenutno težko presoditi. Ameriške oblasti računajo s 50,000 do 100,000. Vodniki kubanskih beguncev pa govore celo o milijonu.

Dogovor, ki ga bodo jutri začeli izvajati, ne bo spremenil osnovnega odnosa med Združenimi državami in Castrovo Kubo. To je od leta 1961, ko so bili prekinjeni redni diplomatski odnosi s Kubo, prvi dogovor med Washingtonom in Havano, ki pa je bil sklenjen po posredovanju Švice. V državnem tajništvu izjavljajo, da jim ni prav nič do kake spremembe odnosov do Kube, dokler bo ta izhodišče podtalnega rovarjenja v državah Latinske Amerike in satelitih Sovjetske zveze.

V republiki Dahomey je "ljudski zbor" odslovil predsednika republike

COTONOU, Dahomey. — Republika Dahomey ne bi bila afriška država, ako ne bi bilo tam stalnih političnih trenj med politiki in strankami, vmes pa vsakih par let revolucija. Za letošnjo so si izbrali v Dahomey novo zanimivo obliko. Tisti, ki niso bili zadovoljni z diktatorskimi navadami seže predsednika Migana Apithyja, so sklicali veliki "ljudski zbor", ki so se ga udeležili vsi poslanci, člani kabineta, voditelji mladine in delavskih unij.

Na ljudskem zboru so sklenili, da Migan Apithy ni več predsednik in da naj vse njegove posle vrši kar podpredsednik Justin Ahomgbe, ki je seveda v sporu s predsednikom. Predsednik se je menda zameril javnosti, ker je hotel postaviti za sodnike svoje politične pristaše.

Poveljniki vojske so nato odstavili oba in začasno sami prevzeli oblast.

Ledeni čaj je po svojem izvoru ameriška pijača.

Nova ocena komunističnih oboroženih sil v Vietnamu

CLEVELAND, O. — Bitka v dolini Ia Drang je dala našim generalom povod, da na novo precenijo komunistične oborožene sile v Južnem Vietnamu. Prvi je to storil general Westmoreland. Kot poveljnik naših čet v Vietnamu ima gotovo dobre podatke o svojem nasprotniku. Nekaj jih je povedal našim časnikarjem.

Westmoreland misli, da je severnovietnamska komunistična vlada poslala do sedaj še sedem kompletnih polkov z vsem orožjem v Južni Vietnam. Na poti sta po njegovem še dva polka. Iz Severnega Vietnam so torej prišle že cele tri divizije na pomoč južnovietnamskim partizanom. Misli pa tudi, da bo prišla še četrta divizija na južnovietnamska bojišča.

To je po njegovem zaenkrat tudi vse. Komunisti imajo namreč zmeraj večje težave z oskrbo. Odkar so se komunisti spustili v odprte boje na strnjelih frontah z našimi četami, potrebujejo tudi veliko več rednega dotoka ne samo orožja in muni-

FRANCOZI BODO VOLILI V NEDELJO PREDSEDNIKA

V nedeljo imajo v Franciji volitve za predsednika republike. Od kandidatov, ki skušajo omajati položaj predsednika De Gaulla, ki kandidira ponovno kljub visokim letom, je vzbudil največ pozornosti sen. Jean Lecanuet, kandidat "Ljudskega republikanskega gibanja", ki povezuje v glavnem katoliške volivce srednjega stanu.

PARIZ, Fr. — Predsedniške volitve so bile do tujih dni nekam nezanimive, dolgočasne, skoraj zaspane. Predsednik De Gaulle je po objavi svoje pripravljenosti prevzeti breme predsedstva republike za novih 7 let molčal in napovedal, da bo spregovoril le še enkrat nekaj minut preko radia in televizije. Socialistični kandidat Mitterand, ki ga podpira tudi Komunistična partija in vsi ostali levčarji, ni uspel razgibati volitev. To je storil 45 let stari senator Jean Lecanuet iz Rouena, kandidat Ljudskega republikanskega gibanja, ki je nastalo po drugi svetovni vojni in povezovalo v svojih vrstah pripadnike srednjega stanu in del delavstva katoliškega prepričanja.

Lecanuet je postaven, eleganten in resen izobraženec, ki napravlja v svojih nastopih na televiziji nad vse prijeten vtis, posebno še, ker je tudi odlični govornik. Lotuje se vseh perečih vprašanj Francije, domačih in mednarodnih, ter razpravlja o njih preprosto, pa jasno in razumljivo vsakemu povprečnemu volivcu. Francoze poziva, naj gledajo v bodočnost, naj delajo za njo, ne pa za preteklost in ubujanje stare slave. DeGaullovo politiko označuje za ozki nacionalizem, ki ne spada v današnji čas, zavzema se za povezavo svobodne Evrope, za sodelovanje Francije v Skupnem trgu in v naporih za politično združevanje svobodne Evrope. DeGaullovo atomsko oboroževanje Francije smatra za nepotrebno razmetavanje denarja, ki bi bil lahko veliko boljše uporabljen za organizacijo francoskih oboroženih sil.

Nekateri označujejo Lecanuetja za "francoskega Kennedyja" in trdijo, da utegne dobiti v nedeljo več milijonov glasov in morda celo toliko, da De Gaulle ne bo dobil absolutne večine. DeGaullova okolica trdi, da general v tem slučaju ne bo šel na ožje volitve teden kasneje, ampak bo odstopil in se umaknil iz politike. To utegne biti brez dvoma le del politične kampanje. Njen potek je namreč v zadnjih dneh začel De-

Zadnje vesti

SAIGON, J. Viet. — Dve četi rdečih gverilcev sta napadli taborišče posebnih sil Cai-Cai v bližini meje Kambodže, pa sta bili z velikimi izgubami odbiti.

BANGKOK, Taj. — Ameriška vojska, vojna ujetnika rdečih Smith in McClure, ki so ju preteklo soboto izpustili, sta na tiskovni konferenci v glavnem mestu Kambodže včeraj izjavila, da bosta stopila iz oboroženih sil in vodila v Združenih državah javno o kampa njo proti vojni v Vietnamu.

MOSKVA, ZSSR. — Angleški zunanji minister M. Stewart, ki je prišel sinoči sem na 4-dnevni obisk in razgovore, je ob prihodu dejal, da bo razpravljal s predstavniki Sovjetske zveze o vseh perečih mednarodnih vprašanjih. Priznal je, da obstoje med Sovjetijo in Anglijo v teh vprašanjih precejšnje razlike, pa izrazil upanje, da bodo razgovori privedli do boljšega medsebojnega razumevanja in okrepitve mednarodnega miru.

NEW DELHI, Ind. — Indijski obrambni minister je izjavil, da ima podatke o novem zbiranju kitajskih čet na indijskih mejah v Himalaji. Kitajci naj bi gradili tudi nove ceste iz zaledja proti meji.

MOSKVA, ZSSR. — Glavni tajnik Komunistične partije ZSSR Brežnev je bil od sobote do včeraj na obisku v Vzhodni Nemčiji. Kaj je tam počel, uradno poročilo ne pove.

PHNOM PENH, Kam. — Sen. Mansfield, vodnik demokratske večine v senatu ZDA, je prispel sem in se bo danes razgovarjal s predsednikom princem Sihanukom. To je prvi ameriški obisk v Kambodži, od kar je ta v preteklem maju prekinila redne di-

Iz Clevelanda in okolice

Letna seja — Carniola Hive No. 493 TM ima jutri, v sredo, ob sedmih zvečer letno sejo v sobi št. 1 SND na St. Clair Avenue. Na sporedu so volitve in več drugih važnih točk.

Seja — Klub Ljubljana ima nocoj ob 7.30 sejo v navadnih prostorih SDD na Recher Avenue.

V bolnišnici — G. Joseph Cebular s 15414 Lucknow Avenue je v Euclid Glenville bolnici.

G. Frank Virant z 2194 Glenridge Blvd., Euclid, Ohio, je v St. Vincent Charity bolnišnici, v sobi št. 322, zaradi operacije. Obiski so dovoljeni.

Zadušnica — Jutri ob 7.45 zjutraj bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Franka Zajca ob 1. obletnici smrti.

Jutri ob 7.30 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. George-a Baynicha na 30. dan njegove smrti.

Nesreča — Mrs. Agnes Vrček s 15503 Raymond Avenue, Maple Hts., je padla v kleti in se precej hudo poškodovala na glavi. Morala je v Marymount bolnico, kjer se sedaj zdravi. Obiski so dovoljeni.

Lep obisk — Družina veter. v Darogovem domu preteklo soboto je bil nadvse lepo obiskan ter je v celoti krasno uspel. Prireditelji se zahvaljujejo vsem, ki so se vabilu odzvali in tak uspeh omogočili.

Sodišče naj dela tudi ponoči — Mestni odbornik 23. varde E. Turk je predložil sinoči na seji mestnega sveta, naj mestno sodišče preudari možnosti nočnega dela za obravnavo prometnih prestopkov. Krsitelji prometnih predpisov bi imeli tako možnost priti na sodišče, ne da bi pri tem izgubili svoj delovni čas, sodniki pa bi imeli več časa za obravnavo teh slučajev in bi lahko tudi določali trše denarne kazni. Mesto bi lahko na ta način prišlo do enega milijona novih dohodkov. Sodniki odpuščajo sedaj večinoma sodne stroške, češ da je obsojenec že tako utrpel škodo, ker je izgubil zaslužek. Če bo lahko šel pred sodnika ponoči ali podnevi, mu ne bo treba izostati z rednega dela.

Prvi sneg — Vzhodni del mesta in vzhodna predmestja so dobila včeraj prvi sneg. V svaem mestu ga je padlo okoli dva placa, dalje proti vzhodu pa precej več.

V Angliji imajo črno borzo za kruh — LONDON, Ang. — V Angliji štrajka polovica vseh pekov, zato so zaprte ravno pekarnice v velikih mestih, dočim obratujejo v manjših naseljih. V velikih mestih je nastalo hudo pomanjkanje kruha, kar so izrabili verižniki. Organizirali so prevoz kruha z avtomobili in ga prodajajo s 50% do 150% dobička. Policija bi verižnike rada preganjala, boji se pa, da ne bodo vsi potrošniki s tem zadovoljni.

Vojna mornarica ZDA porabi letno 18 milijonov funtov surovega masla.

plomatske odnose z Washingtonom.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Združene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Friday edition \$4.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 229 Tuesday, Nov. 30, 1965

Castro sili v mednarodno politiko

Naša dežela se zadnje mesece briga zelo malo, kaj vse se godi na Kubi. Še celo pregovori in končni sporazum o političnih emigrantih, ki naj se preselijo s Kube v Ameriko, niso mogli oživiti zanimanja za našega južnega sosedja. Ker manjka poročil s Kube, mislimo, da je tam vse mirno. Zdi se pa, da se skriva pod navideznim mirom cela vrsta skrbi za kubanskega diktatorja.

Ne delajo mu pa težave njegovi podložniki. So se kar sprijaznili z usodo, ki jim jo pripravila Castrova diktatura. Skrbi mu delajo njegovi lastni pristaši, ki so postali precej nemirna čreda. Castro jih je res vtaknil v razne režimske organizacije, toda tam se ne počutijo dobro. Neprenehoma godrnjajo in hočejo nekaj novega. To je diktatorja prisililo, da je končno začel z reorganizacijo svoje stranke. Nerad se je spustil v ta posel. Ve namreč, da bi moral v svojo stranko vključiti celo vrsto levičarjev, ki mu niso tekem revolucije prav nič pomagali, sedaj bi se pa radi šopirili v stranki.

Posebno nadležni so mu v tem pogledu postali komunisti. Na tiste, ki prisegajo samo nanj, se še kolikor toliko zanese. Ne zaupa pa tistim, ki škilijo v Moskvo ali v Peiping. Pri njih nikoli ne ve, koliko sme verjeti njihovim besedam. To stanje med njegovimi pristaši ga muči že nekaj let. Zato se je izogibal reorganizaciji lastne stranke. Sedaj jo je vendarle izvedel. Zaenkrat samo na vrhu. V glavni odbor stranke je namreč postavil le svoje res zanesljive prijatelje iz dobe revolucije. So to skoraj sami vojaški poveljniki. Civilisti igrajo v novem glavnem odboru postranski vlogi.

Izrazitih moskovskih ali peipinških pristašev v njem sploh ni. Da ni zaupnikov kitajskih komunistov spravil v odbor, je razumljivo. Castro je namreč že precej časa jezen na Peiping, ker je od tam dobil vse preveč nasvetov, premalo pa stvarne podpore. Čudno pa je, da ni bolj vpošteval kubanskih komunistov moskovske barve.

Člani novega odbora bodo seveda hoteli spraviti na zapurna mesta v stranki in javni upravi le svoje prijatelje; pri tem ne bodo gledali, ali so v vojaški suknji ali civilni službi. Tako bo stranka prišla počasi pod vpliv kubanskih vojaških krogov. So sicer vdani Castro, toda do katere meje? Niso namreč samo komunisti, so tudi hudi nacionalisti. Mislijo, da mora biti komunizem zato na Kubi, da bi kubanski narod imel kaj koristi od njega. Komunizem pa vsaj do sedaj ni nudil Kubancem toliko, kolikor so pričakovali in napredovali.

Zato mislijo politični opazovalci, da bo Castro moral bolj gledati, da se bo Kubancem zmeraj boljše godilo. Drugače lahko pride s svojimi prijatelji v vojaških krogih navzkriž. Če se spozabi in se z njimi skrega, ga pa tudi lahko pošljejo v pokoj in njegovo diktaturo spremenijo v navadno vojaško, kot jih je toliko v Latinski Ameriki. Vse to se lahko zgodi, toda gotovo ne že jutri. Castro je še zmeraj ljubljenec havanskih ulic in kubanskega podedelja. Ne uživa sicer simpatij brez dna, toda uživa jih vendarle.

Da bi zboljšal gospodarsko in socialno stanje v deželi, se Castro gotovo resno trudi. Nima pa preveč uspeha. Kar je imel na vrednostih, je že vse zastavil Moskvi, za najemnejše posojil v svobodnem svetu ne more nuditi nobenih pomembnejših jamstev. To je za Castro najbolj bolna točka, zato pa tudi išče pota, da se pomiri z našo deželo in se dokopla do ameriškega kapitala.

Vse te skrbi niso za Castro tako velike, da ne bi zopet silil v mednarodno politiko, ki je nanj zadnje čase že kar pozabila. Izbral si je ugodno priliko, to se mora priznati.

Castro dobro ve, da nekaj pomeni samo med levičarji. Ti so pa po spodleteli konferenci azijsko-afriškega bloka v Alžirju brez vsake mednarodne organizacije, ki bi obsegala več kot en kontinent. Levičarske organizacije, ki bi obsegala vsaj par kontinentov, manjka, kar levičarji tudi čutijo. Tu se je Castro spomnil, da bo začetkom januarja praznoval obletnico svoje kubanske revolucije. Ali se ne bi to praznovanje dalo porabiti za velik sestanek držav kar s treh kontinentov: Azije, Afrike in Latinske Amerike? Na ta sestanek naj bi prišli ne samo zastopniki levičarskih vlad, ampak tudi raznih svobodnih gibanj, ljudskih front itd. Sestanek naj bi ustvaril ogrodje za novo mednarodno levičarsko organizacijo, ki naj bi obsegala kar tri kontinente.

Castro se je tako zelo zaljubil v to idejo, da že nekaj tednov vrta potom svojih diplomatov in levičarskih zaupnikov, kar jih ima na tujem, kaj mislijo tisti, ki bi jih rad povabil na ta sestanek, ki bi ga seveda spremenil v velik političen cirkus. Za Castro načrt se bodo gotovo v nemali levičarji v Aziji in Afriki, stali pa bodo pred veliko uganoko: kaj bodo na to idejo rekli v Peipingu? Ako ne bi kitajski komunisti prišli na sestanek, bi Castro ne dosegel svojega namena. Ker pa v Peipingu vedo, da jih Castro ne

mara, bodo gotovo zahtevali za svojo udeležbo hudo ceno. Morda tako, da je Castro ne bo mogel niti plačati, ako bi jo tudi hotel.

To je verjetno tudi razlog, zakaj Castro še ni začel v javnosti agitacijo za svojo idejo. Se pač boji poloma. Morda ga bodo razmere prisilile, da ne bo mogel sklicati sestanka že letošnjo zimo. Ideja je pa zanj prelepa, da je ne bi skušal uresničiti pozneje. Končno ne morejo vsa levičarska gibanja po svetu ostati brez neke vsaj ohlapne centrale. Če se Castro ne bo posrečila, bo z njo poskusil kdo drugi.

BESEDA IZ NARODA

NOVICE OD SV. VIDA

Cleveland, O. — VAŽNA OBLETNICA. — Lani je bila prva adventna nedelja 29. novembra, t. j. dan prej, kot pa je bila letos. Lani na prvo adventno nedeljo je stopil v clevelandski škofiji v veljavo cerkveni odlok o vpeljavi materinskih jezikov pri sv. maši. Tako smo imeli v župniji sv. Vida na to nedeljo prvič slovensko službo božjo, se pravi, samo v toliko slovensko, v kolikor je bila za angleško govoreče v škofiji dovoljena raba angleškega jezika pri sv. maši.

Vpeljava rabe materinskih jezikov v katoliški Cerkev pri sv. liturgiji je izreden zgodovinski dogodek. Brezdvomno je to mejnik v novo dobo njenega življenja. Prihodnje stoletje bo pokazalo vso dalekoosežnost odločitve II. vatičanskega cerkvenega zbora o vpeljavi rabe živih jezikov v naši Cerkev. Slovenci smo to odločitev resnično z veseljem sprejeli, dobro se zavedajo, da nam bo to na tujem pomagalo varovati našo besedo, naš jezik, ta poleg vere naš najbolj dragocen zaklad na zemlji. Še bolj kot dotlej bo odtlej usoda našega jezika v rokah nas samih.

"Ameriška Domovina" je lani 2. decembra prinesla uvodnik z naslovom "Zopet v vseh jezikih kot na prve Binkošti". Napisal ga je pisatelj Karel Mauser, današnji prvi kulturni med nami v tej deželi. Ta uvodnik je dokaz ne samo, kako smo odlok svoje Cerkev razumeli, marveč tudi dokaz za to, da smo ga prav razumeli, t. j. v duhu sklepa II. vatičanskega cerkvenega zbora.

Ob obletnici tega važnega dogodka samo to želimo, da bi ameriški škofje v soglasju s pooblastilom, ki ga imajo od Sv. Stolice, čimprej vpeljali še v ostale del sv. liturgije za angleško govoreče angleščino, za drugojezične pa seveda njihove materinske jezike. Tega si želimo predvsem zaradi tega, da bi bilo naše sodelovanje pri sv. božji daritvi še popolnejše. V slovenskih škofijah v domovini je tako že od letošnje prve postne nedelje, 7. marca t. l. Ko se bo to tudi zgodilo, bomo Slovenci doma, v zamejstvu in v zdomstvu popolnoma izenačeni v tem pogledu. Škofa Slomska in škofa Baraga goreče prosimo, da nam k temu pomagata!

MIKLAVŽEVA NEDELJA. — Prihodnja nedelja je Miklavževa nedelja. Naši otroci se je zelo vesele. To je nekaj v njihovem mladem življenju, ki se jim bo tako zasadilo v srce, da tega ne bodo nikoli pozabili. Ameriški otroci miklavževanja v našem slovenskem smislu ne poznajo. Naš Miklavž je čisto nekaj samo svojega, našega, slovenskega. In ker je nekaj lepega, zato slovenske šole med nami ta običaj skrbno varujejo.

V nedeljo, 5. t. m., popoldne ob treh bosta ob clevelandski slovenski šoli miklavževali. Slovenski starši imajo tako priliko, da popeljejo svoje otroke na eno ali drugo miklavževanje. Za veliko budo oškodovani tisti slovenski otroci, ki ne bodo mogli doživeti tega lepega dogodka v svojem življenju. Prav je, da nosi Miklavž otrokom po domah, toda skupen Miklavž je za otroke veliko več. Napravimo jim zato to veselje!

LEPA IGRICA IN BOGATO OBDAROVANJE. — To je spovedna nedelja 29. novembra, t. j. dan prej, kot pa je bila letos. Lani na prvo adventno nedeljo je stopil v clevelandski škofiji v veljavo cerkveni odlok o vpeljavi materinskih jezikov pri sv. maši. Tako smo imeli v župniji sv. Vida na to nedeljo prvič slovensko službo božjo, se pravi, samo v toliko slovensko, v kolikor je bila za angleško govoreče v škofiji dovoljena raba angleškega jezika pri sv. maši.

Vpeljava rabe materinskih jezikov v katoliški Cerkev pri sv. liturgiji je izreden zgodovinski dogodek. Brezdvomno je to mejnik v novo dobo njenega življenja. Prihodnje stoletje bo pokazalo vso dalekoosežnost odločitve II. vatičanskega cerkvenega zbora o vpeljavi rabe živih jezikov v naši Cerkev. Slovenci smo to odločitev resnično z veseljem sprejeli, dobro se zavedajo, da nam bo to na tujem pomagalo varovati našo besedo, naš jezik, ta poleg vere naš najbolj dragocen zaklad na zemlji. Še bolj kot dotlej bo odtlej usoda našega jezika v rokah nas samih.

"Ameriška Domovina" je lani 2. decembra prinesla uvodnik z naslovom "Zopet v vseh jezikih kot na prve Binkošti". Napisal ga je pisatelj Karel Mauser, današnji prvi kulturni med nami v tej deželi. Ta uvodnik je dokaz ne samo, kako smo odlok svoje Cerkev razumeli, marveč tudi dokaz za to, da smo ga prav razumeli, t. j. v duhu sklepa II. vatičanskega cerkvenega zbora.

nedeljskega občnega zbora omenjene Zveze SPKB. Poleg Argentine in Clevelanda ima namreč Kanada najmočnejšo in seveda eno izmed najbolj aktivnih skupin slovenskih protikomunističnih borcev. Iz Syracuse, N. Y., pa smo imeli v teh dneh obisk mladoporočencev g. ing. Janca Sodja in njegove ge. Katarine, rojene Burgar; obiskala sta moževne starše in drugo svoje sorodstvo in znanca v našem mestu. Iz Brooklyna, N. Y., pa sta bili v Clevelandu na obisku pri svoji sestri odn. sestrični ge. Marinki Sever gđc. Tončka in gđc. Maruša Burgar. Še več drugih obiskov smo imeli, kar se je opazilo pri slovenskih mašah v vidovski cerkvi.

DR. TONE ARKO V BOLNICI. — Predsednik clevelandškega krožka Društva slovenskih akademikov v Ameriki (SAVA) je že od 25. t. m. v tukajšnji Woman's Hospital, 1940 E. 101 St., soba 645. Želimo mu, da bi hitro in dobro okreval ter da bi bil spet čil in zdrav na delu za svojo organizacijo, za katero ves groji. Bog ga živi! Istočasno pozdravljamo z enakimi željami tudi g. Franceta Tratnjeka, ki je z njim v isti bolniški sobi.

GA. MARIJA ROESMANN UMRLA. — Pretekli petek zvečer je umrla ga. Marija Roesmann, soproga g. Jožefa Roesmanna, bivšega ravatelja papirnice na Vevčah pri Ljubljani. Danes ob 10. dop. je bila za rajno pogrebna sv. maša v cerkvi sv. Vida.

Rajna gospa je v zadnji vojski izgubila sina Jožeta, ki je padel kot domobranec na Osolniku, in pa zeta Jaroslava Novaka, so-

proga hčerke Romane. Od vseh stvari je bilo to dvoje njena največja bolečina v njenem begunstvu odn. pozneje v emigraciji. Iz njenega bogatega, dobrih del polnega življenja pa bodi ob tej priložnosti omenjeno to, da je bila rajna gospa tista, ki je v svojem času botrovala praporočniku Fantovske Marijine kongregacije v D. M. Polju in ki je to elitno poljsko organizacijo ves čas tudi mecensko bogato podpirala. Vse to je bilo v tistih časih, ko se je med obema vojskama začelo z duhovno prepovednim delom po župnijah ljubljanske okolice, ki so bile najbolj ogrožene po brezbožnem komunizmu.

Rajni gospe bodi dobri Bog bogat Plačnik za vsa njena dobra dela; njenim domačim, v prvi vrsti pa žalujočemu g. soprogu, naše prisrčno sožalje.

DUHOVNE VAJE ZA SLOVENSKE ŽENE IN DEKLETA. — Zadnja dva dni preteklega tedna je vodil v tukašnjem Domu duhovnih vaj Rev. prof. Karel Wolbang posebne slovenske duhovne vaje za matere, žene in dekleta. Vaj se je udeležilo 76, res, kar lepo število. Vse so srečne! Bil je to res za vse nje bogat čas božjih milosti. Bog povrni g. misijonarju!

OBCNI ZBOR ZVEZE DRUŠTEV SPKB. — V nedeljo, 28. t. m., popoldne je bil v Baragovem domu izredno uspel 9. redni občni zbor Zveze društev slovenskih protikomunističnih borcev. Občni zbor je z vsi resnostjo obravnaval vse bistvene probleme svoje organizacije. Za zveznega predsednika je bil vnovič izvoljen pisatelj Karel Mau-

ser. in dejal: "Veš, tisti prekleti bik me je tistikrat revmatizma ozdravil!"

Vidite, tako je, vsaka reč ima dva konca: dobrega in slabega. Pri pok. Meznaršiču je imela ta afeta to posledico, da ga je bik v dirki za njim revmatizma "ozdravil". Ker je moral dobro dirjati pred bikom, si je v njej člene in drugo segel in ugledil in to je pomagalo. Tako vidite so tudi biku na svetu za neko korist.

To so stari spomini, za stare pionirje pa še vedno prijetni.

POLITIČNO ŽIVLJENJE v naši državi teče naprej po tirih demokratske stranke, katero vodi, kakor pravijo guverner Kerner in pa čičaški župan Daley. Tako govorijo politiki, je res tako ali ne, tega jaz ne morem s svojo skromno odgovornostjo jamčiti, ne trditi. Seveda, to poudarjajo republikanci.

Pred kratkim sem čul odličnega uradnika našega mesta, ki je poudaril: Biti politični vodja nekoč v preteklosti je bilo nekaj, kakor da se je usedel kdo na podedovano bogato posestvo kakega sorodnika. Danes pa je ta "politična dediščina" bolj in bolj kisla. Politični "bossi" imajo ugled (in imeli so ga v preteklosti), dokler morejo svojim pristašem, ali tistim, ki jim ob volitvah pomagajo do zmage, posreči s kakimi službami ali s takimi podobnimi nagradami, ki dišijo po bakšišu. Če tega ni, je "politične ljubezni" kaj kmalu konec. Te priložnosti, pomagati svojim pristašem, je sedaj leto za letom manj in manj. Nekaj je na tem, da postaja kontrola vedno bolj natančna, druga, da ni takih virov, v katere bi se lahko naprej in naprej zajemalo in da bi se nič ne poznalo, da se v ista in iz istih zajema. Poleg tega ima javnost in pa tisti, ki gledajo iz nasprotne strani, vedno "večje oči", ki vse opazijo, kako se zajema iz kakih skladov in kako se iz njih deli razne "politične miloščine". So pa seveda še vedno tu in tam "stezice", po katerih hodijo političarji do takih "zlatih rudnikov", v katerih se vedno še dobi tu in tam manjša, tu in tam večje "drobtine" za svoje pristaše, tako da pristaši strank preveč ne "shujšajo" in da hlače, v katerih hodijo, niso preprazne.

Ne gre pa več tako, kakor je šlo v preteklosti. Gre pa še. Da ni mogoče več tako šariti s političnimi položaji, kakor nekdanj, je deloma zasluha pozornosti, s katero osvetljujejo organizacije javnih služabnikov ter unije raznih poklicnih delavcev, katere so prišle do velikega vpliva na vse v tem oziru in na teh poljih. Nasprotniki teh pa strašijo s tem, da se v vrstah teh organizacij polagoma pojavlja val nekega novega raketirstva. Kakšnega, naravnost ni povedano, sodi se pa lahko, kakor kdo hoče, vsak po svoje, če to razume.

Kdor vse to posluša in tega ni malo, pride do nekkih zaključkov, da v našem gospodarskem, političnem in socialnem življenju sedamo v raznih dobah zdej na enega žrebca zdej na drugega in vsi so nekam divji, kar se tiče sebičnosti in pa sočustvovanja do bližnjega. Vsi imajo velik pohlep po levjem največjem deležu, ki je mogoče, pri vsaki zadevi v življenju. To pa nam vsem pove, da smo vsi še zelo bolni na človeški bolezni, ki ji je pravo ime: grda sebičnost!

Naj zadostuje za danes. Ob drugi priliki o čem drugem. Vsem pa iskren slovenski pozdrav od

Matevža.

Matevža.

Matevža.

Matevža.

Matevža.

Matevža.

Matevža.

Matevža.

Matevža.

Matevža.

Matevža.

Matevža.

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

"Veseli dom" slovenska učna knjiga

Izid slovenske knjige v širokem svetu, ki ga danes že skoraj po krivici imenujemo tujina, je bil nekaj resnično velik dogodek. Danes so se pa naša obzorja razširila in so se meje slovenstva razmaknile, zato izid nove slovenske knjige v zdomstvu postaja reden pojav, našemu kulturnemu utripanju razumljiv in potreben. Vendar bi nova knjiga, ki je izšla v mesecu novembru v Torontu in to v slovenskem Torontu, hotela biti nekaj posebnega: Je to namreč učna knjiga, ki je verjetno prva te vrste na severnoamerškem kontinentu. Knjiga je brez dvoma hvalevreden poskus dati v roke otrokom slovenskih staršev, ki so rojeni v zdomstvu, in njihovim učiteljem priročnik za učenje slovenskega jezika.

Knjiga ima lep naslov: "Veseli dom". Izdala jo je slovenska šola pri župniji Marije Pomagaj. Materijal za knjigo so zbrali, sestavili, razložili in uredili sledeči: preč. g. Tone Zrnek CMF, kaplan pri Mariji Pomagaj in predstojnik šole, gđc. Ljudmila Intihar, inž. Cvetka Jakus, gđc. Ivanka Levstek, gđc. Milena Mejač, g. Vilko Čekuta, g. Mirko Krapež in g. Frank Pajk. Tiskala jo je tiskarna sv. Jožefa v Torontu.

"Veseli dom" obsega šest delov. V prvem in drugem, to je do 128. strani, so zbrana berila in pesmi slovenskih pesnikov, pisateljev in književnikov. Na koncu vsakega berila so razložene težje besede in smisel, ki ga je pisatelj položil vanj. Brez dvoma bodo te razlage v veliko pomoč tako učiteljem kot učencem. Tretji del ima naslov: "Zemljepis Slovenije". Temu delu je odmerjenih samo osem strani, na katerih je zbranih res samo nekaj osnovnih potez zemljepisa Slovenije. Naslednji veliki naslov je: "Zgodovina Slovencev". Tudi ta del je skromen, daleko preskromen, da bi se dalo o njem sploh kaj več zapisati. Bolj obširno je poglavje o slovnici od 151. do 210. strani. Celotna knjiga obsega 219 strani.

Te vrstice niso nikaka ocena omenjene knjige. So samo registracija naporov, ki težijo za tem, da slovenski otroci izven meja ožje domovine dobijo svoje učne knjige. "Veseli dom" je sad teh hvalevrednih naporov. Ali je ta sad dober in koristen, v čem bi mogel biti boljši in kje je dosegel odlično stopnjo, o tem naj bi spregovoril poklicni šolnik in pa starši, ki vedo, kaj so prinesli s seboj in kaj bi radi dali svojim otrokom.

Zanimivo je, kako so učenci slovenske šole novo knjigo sprejeli. Ne vem, kakšen odmev je imela pri tistih, ki v slovensko

šolo ne hodijo radi. Tisti, ki to šolo obiskujejo z veseljem, so bili "Veselega doma" veseli. V njih očeh sem bral in iz njihovega pripovedovanja sem razbral, da so bili na novo knjigo ponosni češ: "Moja je, naša je, nova je, naša šola jo je pripravila in lepa je..." Otrok je zmeraj vesel in ponosen, če vidi, da nekdo, ki mu je blizu ali pa on sam, nekaj zmore, nekaj lepega in novega. Vse blagoslove "Veselega doma" v slovenski šoli, ki naj tudi postane vsem, ki vanjo zahajajo — veseli dom.

P. M.

"Prilika, varnost in vsem na uslugo"

Gornji stavek je geslo združništva in letu 1965 v vseh deželah, kjer združništvo uspeva. Slovenci smo pred drugo svetovno vojno rasli z združništvom v trdno narodno skupnost. Dne 27. novembra letos smo praznovali 100-letnico rojstva prvega in največjega slovenskega združnega ideologa in organizatorja dr. Janeza E. Kreka.

Hranilnica in Posojilnica slovenskih župnij je prav ob tej

Križem po deželi

Zastopnik Kanadske konjeniške policije je dejal pretekli teden časnikarjem, da ima ta trenutno 235 mož manj, kot jih zakon predvideva. Povedal je, da je težko dobiti moške, ki bi odgovarjali vsem zahtevam, pa bi bili tudi voljni stopiti v policijske vrste. Trenutno je v njih 6,980 mož. Še pred 15 leti je bilo vedno več prošenj kot praznih mest, sedaj je položaj čisto drugačen, ker je lažje dobiti službe v gospodarstvu in drugih civilnih panogah. Začetnik v konjeniški policiji ima sedaj letno osnovno plačo \$4,180, štabni narednik pa \$7,500.

Obmorske pokrajine uživajo posebno podporo pri prevozu svojega blaga na tržišča v notranjosti dežele. Za prevoz svojih pridelkov dobijo 20% podpore. Ta je bila uvedena že leta 1927, pa je sedaj v nevarnosti. Pretekli teden so se predsedniki pokrajinskih vlad pokrajin ob Atlantiku posvetovali o tem vprašanju in sklenili, kaj bodo vse storili za zaščito pravic svojih pokrajin.

Zvezna vlada je uvedla nadzor nad izvozom bakra, da bi zavarovala kritje domačih potreb po njem. Za izvoz so sedaj potrebna posebna dovoljenja. Lani je Kanada izvozila skupno 225,000 ton te kovine.

Zvezni ministrski predsednik

obletnici imela svoje redno letno zborovanje, svoj veliki obračun in volitve tistih, ki naj v duhu in praksi nadaljujejo delo dr. Janeza E. Kreka. Poročilo o tem zboru bo objavljeno v prihodnji "Kanadski Domovini". Danes bi navedli samo eno misel, ki je letos prišla predvsem do izraza na tem zboru.

Misel je bila sicer izražena v številkah, a ni zato nič manj zgovorna in pomembna. Hranilnica in Posojilnica slovenskih župnij je v 9 mesecih leta 1965 dala članom na razpolago blizu \$700,000, to je skoraj tri četrtine milijona dolarjev. V 12 mesecih bi ta številka gotovo dosegla 1 milijon. Od vsega denarja, s katerim so razpolagali člani v teh 9 mesecih, so najmanj pol milijona dolarjev porabili za nakup hiš, za nakup zemljišč, za popravilo lastnih domov, za poravnane dolgov na hišah, skratka pol milijona v dveh tretjinah leta v namen, da družine pridejo do svoje lastne strehe, do svoje lastne nepremičnine. Kdor te številke primerja, o njih pravilno razmišlja, z lahkoto pride do zaključka, kako ugodno priliko nudi in kako gospodarsko varnost daje lastna Hranilnica in Posojilnica.

DROBNE S SVETA

Francija je pretekli petek v alžirski Sahari poslala na pot okoli Zemlje svojo prvo umetno lunu A-1. Za to je uporabila lastno tristopensko raketo Diamant. Umetna luna je težka 88 funtov in naj bi ostala v zvezdi z Zemljo dva tedna. Tako se je Francija pridružila Ameriki in Rusiji, ki je prvo umetno lunu pognala okoli Zemlje 4. oktobra 1957.

Varnostni svet je pretekli teden odklonil predlog skupine afriških in azijskih držav, naj bi članice Združenih narodov bojkotirale Portugalsko, dokler ne prizna neodvisnosti svojim pokrajinam: v Afriki Gvineji, Angoli in Mozambiku, v Aziji pa Timorju.

Japonska je napovedala izpolnitve svoje protiletalske obrambe. Potrojila bo število oporišč za protiletalske rakete, ki sedaj varujejo njeno ozemlje pred tujimi letali. Vlada je tudi prvič javno izrazila zaskrbljenost zaradi kitajske atomske bombe. Pokazala je očitno željo po podaljšanju 20-letne vojaške obrambne zveze z Združenimi državami, ki poteče leta 1970.

V šestih severnih pokrajinah Kitajske je nastopila huda suša. Tako ponekod zimski posev pšenice sploh ni ozelenel. Trdijo, da utegne to občutno zmanjšati kitajski pridelok žita. Kitajska bo morala znova uvzeti velike množine pšenice, če bo hotela preživeti svoje prebivalstvo. S Kanado ima dogovor o petlet-

nem nakupu pšenice v skupnem obsegu 466 milijonov mernikov.

Indonezijski vojaški poveljniki so vsak na svojem področju prepovedali Komunistično partijo in mečejo njene člane iz oboroženih sil in iz javne uprave. Glavni tajnik Komunistične partije Aidit je bil pretekli mesec ustreljen, ko je skušal pobegniti iz ječe v osrednji Javi. Tako vsaj trdi neki japonski časopis, ki je dobil to vest "iz zelo zanesljivega vira".

V Argentini imajo zopet težave, ker je prišlo do spora med glavnim armadnim poveljnikom gen. Onganio in predsednikom republike. General je odstopil in s tem odprl vrata političnim bojem v oboroženih silah, ki jih je v zadnjih letih skušal trdo držati izven političnih sporov.

Ko je pretekli teden umrl vladar Kuvajta, male pa izredno na petroleje bogate države na arabski strani Perzijskega zaliva, mu je sledil predsednik vlade Sabah, njegov najstarejši brat. V večini arabskih dežel vlada še vedno v pogledu nasledstva načelo senioritete, najstarejšega člana rodbine in ne načelo prvorojenstva (primogeniture), po katerem sledi očetu njegov najstarejši sin. Kuvajt ima komaj nekaj nad 240,000 prebivalcev, pa dobi od izkoriščanja petrolejskih polj letno preko 500 milijonov dolarjev.

V Panama City so imeli pretekli teden tri dni splošen štrajk. Štrajkujoči so zahtevali višje plače. V izgrelih je bilo 7 oseb ranjenih, 89 pa prijetih.

VESTI IZ SLOVENIJE

Stanovanje — skoraj nedosegljivo jabolko

Ze pred časom smo na tem mestu pisali o silni stanovanjski stiski in beli Ljubljani, glavnem mestu Socialistične ljudske republike Slovenije. Danes hočemo to dopolniti še z nekaterimi podatki, ki jih je objavilo ljubljansko "Delo" pretekli mesec. Pod gornjim naslovom poroča, da je na ljubljanskem območju skupno nekaj manj kot 50,000 stanovanj, pri čemer so mednje prištele tudi garsonjere (mala stanovanja za samce) in sobe s samostojno najemniško pravico, gospodinjstev pa je kakih 62,000. Potemtakem pride v Ljubljani na sto gospodinjstev približno le 75 stanovanj. Da bi zadovoljivo opravili stanovanjsko stisko, bi v Ljubljani potrebovali še približno 13,000 stanovanj. Letos je bilo zgrajenih na področju Ljubljane le 950 novih stanovanj, od tega nekako 400 privatnih. Ker se je že do oktobra poročilo v Ljubljani 1,530 novih parov, je očitno, da se stanovanjska stiska ne manjša, ampak še povečuje. "Delo" trdi, da od vseh novih stanovanj ne odpade na novoporočence niti 100.

Kako je s stanovanji za novoporočence v Ljubljani, o tem po pisanju v "Delu" govore mladi pari sami: Milka Brunček, delavka: "Za silo imava sobo pri starših. Soba pa ni rešitev za družino. Stanovanje — to je pol življenja. Mož je pred kratkim vložil na podjetju prošnjo za stanovanje. Odgovora še ni, upanja je pa malo. Podjetje ima razumevanje, denarja pa zadnje čase ni več veliko. Zato se bom vrnila na delo v Nemčijo. Če prošnja ne bo ugodno rešena, bo prišel za mano tudi mož. Le tako imava resnič-

stilo in odpuhle iskat boljših lo-so večinoma to področje zapu-

no upanje, da si čimprej postaviva lasten dom". Miloš Komac, inženir kemije: "Ženi so v podjetju obljubili garsonjero. Če pa bo uspela, bom še videli. Za zdaj stanujeva še vsak na svojem domu, žena v Trbovljah, jaz pa v Ljubljani. Ker sem zaposlen v Ljubljani, stanovala pa bom poslej verjetno pri ženininih starših v Trbovljah, se bom moral vsak dan voziti na delo. Denarja nimava "na zalogo". Če nama bo uspelo kaj prihraniti, bi morda poskušala sama zidati. Kaže pa ne najbolje, tudi glede posojila za gradnjo."

Breda Seg, uslužbenka: "Tast si je v stanovanjski zadrugi zgradil novo stanovanje. Ne želim si drugega z možem, kot da bi dobila pravico do starega tastoovega stanovanja, dokler ne bi s skrajnim varčevanjem zbrala dovolj denarja, da bi se tudi midva vpisala v stanovanjsko zadruge. Po zakonu imava do starega stanovanja vse pravice, a občina jih neče prepisati na naju. Kaže, da bo razen varčevanja najina "sreča" še prerekanje z občino..." Ivo Kunstelj, strojni tehnik: "Pri mojih starših imava skromno sobico. To bo odslej najin dom. Prostora je v njej dovolj, komaj za samca, toda drugače ne gre. Vsaj streha je nad glavo. Dobro voljo imava in delovne roke. Zavedava pa se, da to še ni dovolj. Poskušala bova najeti posojilo. Tri milijone bi potrebovala, da bi nadzidala stanovanje v domači hiši. Tri milijone posojila res ni malo, toda žrtvovala bi vse prihranke, samo če bi ga dobila."

Olga Kosi, trgovka: "Stanovanje? Za naju je neizpolnjiva želja vsaj še nekaj let. Doselej sva stanovala ločeno: on v samskem domu, jaz kot podnajemnica. Enako se nama bo godilo tudi kot možu in ženi. Premalo za-

služiva, da bi si lahko zgradila ali celo kupila stanovanje sama. S posojili pa tudi ni moč narediti vsega. Imeti moraš še kup svojih prihrankov, ki pa jih midva nimava. Poskusila bova vse, kar se bo le dalo, upanja pa nimava mnogo."

Toni Dernovšek, študent strojništva: "Imava tesno sobico pri ženininih starših v Ljubljani. Zadržava torej od nič. Zadoščenje nama bo, če bova kaj skupaj spravila s lastnimi močmi. S plačo bi z ženo lahko še kar živela — iz rok v usta. Da pa bi si ustvarila trdnjši temelj za družino, bi morala dobrih deset let živeti kot sezonska delavca. Pristop k stanovanjski zadrugi zato zame ni perspektiva. Zago-tovil sem si delo v tujini. Tako bom hitreje prihranil za lastno hišico. Teh nekaj let bova prebila. Kakorkoli že..."

Marija Catar, profesorica: "Srečo imava, čeprav sva morala za najino stanovanje trdo varčevati. Več let so šli vsi prihranki samo za stanovanje, saj je stanovanje eden izmed osrednjih pogojev za srečen zakon. Z možem, ki je elektroinženir, sva nadzidala domačo hišo. Za zdaj je stanovanje še prazno. Kakor hitro pa bova zbrala dovolj denarja, da ga opremiva, se bova nemudoma vselila. Verjetno pa se bova vanj preselila, še preden bo zadovoljivo opremljeno."

Telefon ali tulifon? Neki časnikar se pritožuje v "Delu", da se iz domala vseh podeželskih krajev na Dolenjskem praktično ne da govoriti v Ljubljano po telefonu. Ze zvezo dobiš zelo težko, če pa jo že imaš, je glas iz drugega konca žice tako slaboten, da se ti zdi, kot da bi prihajal nekje izpod zemlje. Navadno si človek pomaga s tem, da na ves glas vpije v telefon. Seveda si po nekaj minutah ves hripav, pogovor pa ostane prejel ali slej lovljenje besed na ušesa.

Humphrey se zavzel za boj proti podtalnemu rovarjenju komunistov. WASHINGTON, D.C. — Podpredsednik ZDA H. Humphrey je včeraj pri odprtju konference o Mednarodnem sodelovanju v Beli hiši pozval države Latinske Amerike k ustanovitvi posebne organizacije za boj proti dvojni nevarnosti, ki preti zahodni politiki: zunanjemu napadu in pokusom notranjih prevratov. Obe nevarnosti sta povezani in obe del načrta komunistov za osvojitve zahodne polute. "Prav tako, kot se razvija Zveza na napredek v soglasju z nujnimi potrebami naše polute, tasma sedaj tudi pred nujnostjo razviti novih ustanov, ki naj jamčijo trdno odpornost proti podtalnemu rovarjenju vsem državam Amerike," je dejal Humphrey.

Poudaril je nato, da so kljub velikim naporom in uspehom preteklih 20 let potrebni še novi za ohranitev miru in miren napredek, poudaril, da nobena ameriška država ne želi enostranskega posega v notranje zadeve druge, pa izjavil, da vse ameriške države tudi vedo, da so potrebne skupne ustanove za ohranitev miru in demokracije na naši poluti.

Naši federalni tajniki so zgovorni uradniki. WASHINGTON, D.C. — Če je predsednik Johnson zgovoren politiki, mislijo člani njegovega kabineta, da tudi ne smejo molčati. Zato so imeli v mesecih avgust, september in oktober na 100 tiskovnih konferenc, deloma doma deloma v tujini. Najzgovornejši je bil tajnik za notranje zadeve Udall, imel je kar 38 tiskovnih konferenc. Junak je bil novi tajnik za zdravstvo, prosveto in socialno politiko Gardner: ni imel niti ene. Niso se pa branili tiskovnih konferenc tajniki Fowler, McNamara in Katzenbach. Zanimivo je, da ni bil Gronousky zgovoren, kar bi kot glavni poštar skoraj moral biti.

CLEVELAND, O.

Ženske dobijo delo

Cook Wanted Experienced cook wanted for restaurant. Call LO 1-7195. (231)

MALI OGLASI

V najem Oddam stanovanje spodaj na 907 E. 70 St. 5 lepe čiste, velike sobe, kopalnica, plinski furnez, klet, odrasli mirni družini. Najemnina zmerna. Anton Ogrinc, 6414 St. EN 1-3716. —(231)

E. 71 St. 1081, stanovanje v najem, 5 sob, 2 spalnici. Kličite VI 3-8033. (x)

V najem 5 sob in kopalnico oddamo. Poizve se v Sornovi restavraciji, 6036 St. Clair Ave. EN 1-5214. (x)

V najem Oddamo 6 opremljenih sob, popolnoma moderno, blizu E. 74 St., in St. Clair Ave. Kličite KE 1-7542. (231)

V najem Oddamo 4 neopremljene sobe in kopalnico odraslim. \$35.00. Vprašajte na 1334 E. 55 St. (234)

Sobe se odda Pet sob, spodaj, furnez, kopalnica. Vprašajte v trgovini na 1193 E. 60 St., ali kličite HI 2-2209 po 7. uri zv. (229)

V najem Oddam 4 lepe, čiste, velike sobe, zgoraj na 907 E. 70 St. Kopalnica, plinski furnez, klet, odrasli mirni družini. Najemnina zmerna. Anton Ogrinc, 6414 St. Clair Ave. EN 1-3716. —(231)

V najem 4 sobe zgoraj z gorkoto in kopalnico \$60.00; tudi 4-sobno stanovanje v kleti z gorkoto in kopalnico na 1122 Ansel Rd. \$45. Kličite KE 1-1291. —(232)

V najem Oddamo 5-sobno čisto stanovanje, spodaj, na 6906 Bayliss Ave. Kličite HE 1-5804. (232)

Naprodaj hiša pet sob na 1034 E. 70 St. da se uredi z zapuščina. Za hitro prodajo \$6500 ali dajte ponudbo. Kličite 431-6031 Mrs. Bednarz ali HE 1-1773 Mr. Zorman. (232)

Vila naprodaj V Ribnici na Dolenjskem je naprodaj moderna enodružinska vila z lepim vrtom po zmerni ceni. Zelo primerno za družino upokojenca. Kličite 432-0484 po 6. zvečer. —(19,26,29,30 nov. 1 dec)

Gostilna naprodaj D-5 licenca; na St. Clair Ave. Kličite 361-9686. (233)

V najem Oddamo 6 sob zgoraj, na 1248 E. 79 St. Nič otrok. \$65. Vse na novo dekorirano. —(231)

Lastnik prodaja 25635 Chardon Rd. zidan in lesen bungalov, 3 spalnice, 2 kopalnici, predeljena klet, prključena 1½ garaža krasno vsajeno, 75 x 200 čev. lot. \$22,500. Kličite 261-0550. (233)

Avto naprodaj Ford 1965 Galaxie, convertible, full power, A-1 stanju. Kličite 531-5568. (233)

ZULICH INSURANCE AGENCY

18115 Neff Rd. - IV 1-4221 Cleveland 19, Ohio

SKUPINSKA POTOVANJA V SLOVENIJO

SS QUEEN MARY — 23. aprila iz New Yorka s povratkom 28. junija preko Cherbourg. — Cena US \$340. — Vključno vlak do Ljubljane in nazaj US \$393.

SS ARKADIA — 30. aprila iz Montreala s povratkom 30. junija iz Le Havre. — Cena Can. \$337.10.

ZNIZANE CENE JET LETALOM ZA 1966 — pod pogojem vladne odobritve.

Turistična za 21 dni: New York — Ljubljana US \$395 Toronto — Ljubljana Can. \$450

NOVO v 1966: Skupinska potovanja s plačanim hotelom v Sloveniji.

Naša prva skupina Montreal — Ljubljana dne 6. julija. Cena Can. \$449. V naprej plačani listki. — Mi Vam napravimo prošnjo na Immigration, Jugoslovanski konzulat in Vas seveda točno obvestimo o prihodu Vaših.

Emigrantska cena Ljubljana — Toronto Can. \$271.

NOVO v 1966: Skupinsko potovanje Vaših iz Evrope z ladjo v New York ali Montreal. Cena v obe smeri začne od US \$250, pa več.

Zahtevajte točne informacije za vsa gornja in druga potovanja. Mi Vam nudimo vse usluge za potovanje, kot potne listine, vizume, najem avtomobila ali prevoz tega, prodaja valute, dinarjev, kovčkov. — Notarski posli.

WORLD TRAVEL SERVICE LTD

258 COLLEGE ST., TORONTO 2B, ONT. — WA 3-4868, WA 3-4261

ENRICA V. HANDEL - MAZZETTI:

Jese in Marija

II.

"Vašo drago, ljubo plemenito roko, gospod, ki je storila meni in vsem tukaj toliko dobrega — samo dobro je storila!" je zaklical učitelj, pogledal zadivljeno svojega viteza in nato sovražno filistre.

Jese se je smehljal in ga pogladil po rumenih lasih.

"Tega ti ne bom pozabil, da danes z menoj držiš. Povedal bom svoji Ani, ki bo tega vesela, in svojemu bratu in vsem. Prosim te pa," je naglo zašepetal, "glej, da se tu notri ne opečeš. Bilo bi mi hudo, če bi ti kaj naredili in zaradi mene, ne več, kako hudo bi mi bilo! — Zdaj pa moram iti, osem je ura in stare pošasti že smrkajo in pokaljujejo od nestrpnosti. Ali jih slišiš?"

Stopil je z Landerspergerjem k vratom in zdajci obstal. Zagledal je Schinnagla in njegovo ženo. Stala sta popolnoma v mračnem pod podobno umirajoče Lukrecije. Vitez je stopil za korak k ženi in dejal: "Danes torej gre zares! Le potrudite se, mati, pokažite, kaj znate; danes velja, vi ali jaz!"

Žena ni rekla nič, pogledala pa ga je s svojimi resnimi, temnimi očmi s pogledom, ki ga je opomnil: "Pokazala sem ti že enkrat, kaj vse znam!" Tedaj je izgubil svojo odločnost; ves rdeč v obraz se je obrnil v stran in prijel Janeza za roko:

"To je lepo od tebe, da me nisi zapustil..."

Poročnik mu je odprl vrata. Helebarđi na desni in levi sta se mu v pozdrav pripognili.

"Pozdravljam najpoprej gospode," je stopil v visoko, belo mrzlo dvorano pred duhovnike in svetovalce, ki so sedeli kakor sodniki ob dolgi mizi s križem in svečami.

Odgovorili so mu mrmraje in kimaje na pozdrav, ki bi se bil moral prav glasiti takole: Moje ponižno spoštovanje najpoprej duhovnim v Bogu milostnim gospodom.

CHICAGO, ILL.

HELP WANTED — MALE

MACHINISTS

(QUALIFIED)
\$3.60 PER HOUR
PLUS NIGHT PREMIUM
No age limit. Unusual opportunity. Free medical, surgical and life insurance. Paid pension plan and lunch period. Paid holidays and vacation. Steady employment. No job shop.

Contact Mr. Alexander
Bellwood, Illinois
LI 7-7700 (231)

FEMALE HELP

KEYPUNCH OPERATORS

Experienced operators for full time, part time, and Saturdays. Top Starting Salary. Regular increases. Pleasant working conditions, Liberal Company benefits.

J. C. Penney Co.

MONDAY THRU FRIDAY
9 A.M. to 5 P.M.

9933 Lawler, Skokie, Illinois
679-2000

Across from Old Orchard shopping center on the new Westmoreland just off Edens Expressway. (231)

Sedemnajst parov oči je bilo uprtih vanj; sedemnajst gospodov, sodnikov in svetnikov; mislili so si: "Lep je in se ponaša kakor luksemburški grof. Pa mu to ne bo pomagalo nič, tu je koristna le ponižnost."

On si je mislil: "Tu sedijo, črni in črnobeli, kakor vrane in srake na morišču... in prežijo na ubogega obsojenca, ki ga bodo dobili za žrtje... Mene pa ne boste imeli!"

Opat Matej je začel govoriti: "Ali nam je čast z gospodom Veldendorffom?"

"Da. — In meni z gospodom Matijo Kohlweissom?"

"... Sedite tja! je dejal opat z nekoliko močnejšim glasom in pokazal s suhim prstom na sedež na prazni strani mize nasproti konzistoriju.

Jese je stopil na prostor, sedel pa ni.

Ko so gospodje šepetali med seboj in si podajali papirje, si je ogledoval drugega za drugim, zlasti sveto trojico. Strah vzbujajoči, strogi obraz železnega Windhaga se mu je zdel grobo spačen, slovesna častitljivost rektorjeva kot finejša poza; obema se je moral smejati. Vedno zopet je moral gledati Kohlweissa. Komu neki je že podobno? — Da, tistim strašnim voščenim svetnikom, ki jih moli neumno ljudstvo v Gerasu, ... ne, kakor mrlič je, ki je zlezal iz groba, samo oči so žive — bodejo kakor bodala in ne izpuste človeka.

Pred njim leži Kristus, pred rektorjem Mati božja, — a pred Windhagom kup spisov, a ta kup spisov se boči čudno trebušasto... "Pištola," se domisli Jese. Artstotter mu je zadnjič povedal, da ima Windhag pri komisijah vedno dve pištoli pri rokah, ... sramotno, če je res! Papirji šume, sveče plapolajo in cvrkutajo pred križem. Veter trka na zamrežena obokana okna.

"Adjutorium nostrum in nomine Domini," je začel moliti opat na glas. "Začnimo! Naj blagovoli Vaša ekscelenca z generalijami."

Baron je vzel spis v roke. Kup s papirji se je razgrnil, videti je bilo predmet iz lesa in železa.

"Kaj pa je to?" je pokazal Jese.

"To je pištola! Pištola samostrelka," je dejal baron s kamnitno trdim glasom.

"Tako? Genfsko delo? Take so drage. Moj brat ima eno tako. Koga pa hočete z njo ustreliti?" je vprašal protestant in meril s srditimi očmi strašnega moža.

"Tako bom odgovoril gospodu na njegova vprašanja." Windhag je izvlekel pištolo izpod zvezkov; bila je težka reč, po poli les, po poli kovina. Z vidno previdnostjo jo je držal proti luči in iskal ime izdelovalca. "Chieri, Berna. Imam pa tudi tako iz Genfa. Ta je stala 43, druga 50 tolarjev. — Pa zakaj imam orožje, hoče gospod vedeti. Ker ga moram nositi, odkar se nahujškana drhal vede nasproti nam komisarjem tako, da je to podobno očitnemu uporu. Mislijo, da si smejo vse dovoliti nasproti neoboroženim duhovnikom. Da branim lete, ne sebi v varstvo, nosim orožje s seboj. Ne bi verjel, pa je le res, da nas napadajo kmetje s palicami in poleni. Morda veste, ali pa ne, o izgredih v Langenloisu?"

"Da, tam so ubogi tepčki nekaj vpili. Pa nihče ne vpije, če ga kaj ne boli. Jaz bi se sramoval iti nad take uboge pare kar s pištolo! ... Gospod pater Burg-

hof! — Kje je neki? A, tu sedi! — Seveda, katoliški bič je evangeljska laž, jeli? Žal mi je samo ljudi, ki stoje zunaj ko jagnjeta in so veseli, da živijo in bodo zdaj prejeli blagoslov s katoliško pištolo."

"Ali ni čul gospod, da je samo varstveno sredstvo za najhujši primer?" se je vmešal tu v pogovor gospod Matej. "Zdi se mi prazno besediti se spričo take malosti; tudi ne sedimo tukaj zato, da bi nas gospod Veldendorff učil. — Gospod baron, zasišite ga o generalijah!"

"Imenujete se? Da zadostimo obliki!"

"Jese plemeniti Veldendorff."

"Starost?"

"V štiriindvajsetem letu."

"Rojeni?"

"V Schiermannsreithu v Zalesju."

"Kdo so vaši starši?"

"Gospod Haimeran in gospa Ivana Veldendorff."

"Ali ste oženjeni ali samski?"

"Oženjen."

"Katere veroizpovedi?"

"Evangeljske."

"Da bi se že ljudje odvadili tega naziva evangeljski!" je bilo slišati opombo gospoda Mateja proti rektorju družbe. "Tisti, ki evangelij potvarjajo in okrnjujejo, se imenujejo po njem. Lu-

cus a non lucendo."

Temna rdečica je zalila Jeseju obraz. "Kaj pa golči tisti tam-le?"

"Tiho, tiho," je mignil svareče rektor.

"Mi da potvarjamo evangelij?" — Kdo neki pa je zavil besede o postavitvi in vse pismo, da nobena beseda ne pove več tega, kar pove? Če ni gospodom naše evangeljsko vseč, tedaj bomo tudi mi zbadljivi in rekli: katoliško se pravi splošno; saj pa je tudi vsa Evropa splošno

katoliška, izvzemši Angleže, Holančce, Svede, Norvežane, Švicarje, Moskvičane in vse pametne Nemce. Lucus a non lucendo."

Gospodje so se debelo spogledali spričo tolike drznosti, Matej pa je dejal mirno, ne da bi se bil razburil:

"Dobra opomba. Gospod si samo ne ve prav razložiti pojma besede katoliški. Naj pozneje kdaj pogleda v Kanizija, ki je bil moder Nемеc in katoliški. Sicer pa bomo sedaj videli, ali

ve gospod Veldendorff tudi tako dobro povedati o stvareh, ki so mu bližje kakor pa to, kod se širi katoliška cerkev v Evropi. — Gospod doktor Rosenthal, preberite obtožnico!"

Doktor Rosenthal se je dvignil in začel brati spis z nežnim,

mrtvo žagajočim glasom. (Dalje prihodnjič)

Prva železnica
MONTREAL, Can. — Železniška proga iz LaPrairie v St. John, zgrajena leta 1836, je bila prva železnica v Kanadi.

70-1-1 LETO 70-1-1 AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

(K. S. K. J.)

nudi ljubeznivo bratsko pomoč svojim članom in članicam, vdovam in sirotam v slučaju bolezni, nesreče ali smrti.

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu.

- izdaja najmodernejše vrste zavarovalnih za odrasle in za mladino;
- od \$500.00 do \$15,000.00 posmrtnine
- za onemoglost, poškodbe in operacije do vsote \$600.00
- za odrasle člane bolniško podporo po \$1.00 ali \$2.00 na dan;
- članom posodi denar po 5% obresti za nakup doma.

K.S.K.J. je najstarejša slovenska podpornica organizacija v Ameriki.

Premoženje ————— \$15,700,000.00
Članov - 45,000 ————— Certifikatov - 47,500
Solventnost - 118.33%

Za seznam in pojasnila o tajniku ali tajnici v vaši okolici izpolnite izretek in pošljite na glavni urad K.S.K.J.

AMERICAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION (K.S.K.J.)
351-353 No. Chicago St.
Joliet, Illinois 60431

Radi bi več pojasnila o K.S.K.J. ter ime in naslov tajnika(ice) v naši okolici.

IME

NASLOV

MESTO

DRŽAVA CODE

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. NI potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna.

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

Moj stari naslov:

Moj novi naslov:

MOJE IME:

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO

STARODAVNA NAPRAVA — Mary Mott Weaver proučuje model vodnega kolesa, izdelan po načrtih Leonarda da Vinci in razstavljen v New Yorku. Kolo, eno izmed 20, ki jih je izdelal slavni Italijan pred več kot 460 leti, je še vedno uporabno za umetno namakanje.

SLOVO OD SAMSKEGA STANU — Mary Chipperfield se ukvarja poklicno s treniranjem živali. Eden od njenih gojencev je tudi tiger Suki. Pred svojo poroko z enim izmed članov cirkusa je šla Mary še po slovo k svojim "gojencem".

NA POTI NA DELO — Na delo hodimo ali se vozimo lahko na več načinov. Tale dva člana skupine, ki preiskuje dno morja nedaleč od Doverja na Angleškem, če ne skriva morda v sebi petroleja, se vozita z dvigalom na umetni otok, s katerega vrtajo v morskno dno.